

ประกาศกรมการขนส่งทางบก

เรื่อง หลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขในการให้ความเห็นชอบ
รถที่ใช้ในการขนส่งสัตว์หรือสิ่งของที่มีขนาดของรถแตกต่างไปจากที่กำหนดในกฎกระทรวง
พ.ศ. ๒๕๕๗

เพื่อให้มีหลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขในการให้ความเห็นชอบรถที่ใช้ในการขนส่งสัตว์หรือสิ่งของที่มีขนาดของรถแตกต่างไปจากที่กำหนดในกฎกระทรวง อาศัยอำนาจตามความในข้อ ๒๑ ของกฎกระทรวง ฉบับที่ ๙ (พ.ศ. ๒๕๒๔) ออกตามความในพระราชบัญญัติการขนส่งทางบก พ.ศ. ๒๕๒๒ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยกฎกระทรวง ฉบับที่ ๕๗ (พ.ศ. ๒๕๔๙) ออกตามความในพระราชบัญญัติการขนส่งทางบก พ.ศ. ๒๕๒๒ อธิบดีกรมการขนส่งทางบกออกประกาศไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ในประกาศนี้

“กฎกระทรวง” หมายความว่า กฎกระทรวง ฉบับที่ ๙ (พ.ศ. ๒๕๒๔) ออกตามความในพระราชบัญญัติการขนส่งทางบก พ.ศ. ๒๕๒๒ และที่แก้ไขเพิ่มเติม

ข้อ ๒ ในกรณีที่มีความจำเป็นตามลักษณะของการใช้งาน รถบรรทุกเฉพาะกิจ รถพ่วงและรถกึ่งพ่วงจะมีขนาดของรถแตกต่างไปจากที่กำหนดในกฎกระทรวงได้ตามหลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขที่กำหนดไว้ในประกาศนี้ และได้รับความเห็นชอบจากอธิบดีกรมการขนส่งทางบก

ข้อ ๓ เจ้าของรถหรือผู้ได้รับใบอนุญาตประกอบการขนส่งที่ประสงค์ขอรับความเห็นชอบรถตามข้อ ๒ ที่มีขนาดแตกต่างไปจากที่กำหนดในกฎกระทรวง ให้ยื่นคำขอเป็นหนังสือ ณ สำนักวิศวกรรมยานยนต์ กรมการขนส่งทางบก หรือสำนักงานขนส่งจังหวัด พร้อมด้วยเอกสารหลักฐาน ดังนี้

(๑) ภาพถ่ายบัตรประจำตัวประชาชน หรือหนังสือรับรองการจดทะเบียนนิติบุคคลและภาพถ่ายบัตรประจำตัวประชาชนของผู้มีอำนาจลงนามในกรณีเป็นนิติบุคคล

(๒) หนังสือมอบอำนาจ (ถ้ามี) พร้อมภาพถ่ายบัตรประจำตัวประชาชนของผู้รับมอบอำนาจ

(๓) เอกสารรายละเอียดรถ ได้แก่

(ก) รายละเอียดรถที่แสดงข้อมูลต่าง ๆ เช่น ชนิด แบบ หมายเลขคัสซี หมายเลขเครื่องยนต์ ขนาด น้ำหนักรถ น้ำหนักรวมสูงสุด (Gross Vehicle Weight ; GVW) ระบบห้ามล้อ ระบบไฟฟ้า เครื่องอุปกรณ์และส่วนควบต่าง ๆ ของรถ

(ข) แบบแปลนรถ (Drawing) แสดงลักษณะและขนาดสัดส่วนต่าง ๆ ของรถ

(ค) แบบแปลนโครงสร้างคัสซี แสดงลักษณะและขนาดสัดส่วนต่าง ๆ ของโครงสร้างคัสซี (ถ้ามี)

(ง) รายละเอียดทางเทคนิคของผู้ผลิต ซึ่งอย่างน้อยต้องมีข้อมูลประกอบด้วย ขนาด น้ำหนัก สมรรถนะของเพลาลูกเบี้ยวและสปริง กำลังเครื่องยนต์ น้ำหนักรวมสูงสุด (GVW)

(จ) กรณีรถที่มีการสร้างประกอบหรือแก้ไขเพิ่มเติมหรือเปลี่ยนแปลงสภาพเครื่องอุปกรณ์และส่วนควบของรถผิดแผกแตกต่างไปจากที่ผู้ผลิตกำหนด ต้องมีรายละเอียดรถและรายการคำนวณแสดงความมั่นคงแข็งแรงและความปลอดภัยของรถ พร้อมหนังสือรับรองจากผู้ได้รับใบอนุญาตประกอบ

วิชาชีพวิศวกรรมควบคุมตามกฎหมายว่าด้วยวิศวกร สาขาวิศวกรรมเครื่องกล ระดับภาคีวิศวกรขึ้นไป สำหรับรถพ่วงหรือรถกึ่งพ่วง หรือระดับสามัญวิศวกรขึ้นไปสำหรับรถที่มีเครื่องยนต์ แล้วแต่กรณี โดยมีรายละเอียดอย่างน้อย ดังนี้

๑) การกระจายน้ำหนัก ทั้งในขณะรถเปล่าและบรรทุกน้ำหนักเต็มพิกัด

๒) กราฟแสดงแรงเฉือน (Shear Force Diagram) และกราฟแสดงโมเมนต์ดัด (Bending Moment Diagram) ที่กระทำต่อโครงสร้างและตัวถัง

๓) ค่าความแข็งแรงของวัสดุที่ใช้ทำโครงสร้าง (Tensile Strength)

๔) ค่าความเค้น (Stresses) และค่าความปลอดภัย (Safety Factor) ของโครงสร้างและตัวถัง

(จ) กรณีที่ผู้ยื่นคำขอไม่ได้เป็นตัวแทนจำหน่ายรถที่ได้รับการแต่งตั้งจากผู้ผลิตรถ ต้องมีวิศวกรเครื่องกลตรวจสอบรถ เครื่องอุปกรณ์และส่วนควบ พร้อมออกหนังสือรับรองความมั่นคงแข็งแรงและความปลอดภัยที่จะใช้ในการขนส่ง และแนบสำเนาใบอนุญาตประกอบวิชาชีพวิศวกรรมควบคุมตามกฎหมายว่าด้วยวิศวกร สาขาวิศวกรรมเครื่องกล ระดับภาคีวิศวกรขึ้นไปสำหรับรถพ่วงหรือรถกึ่งพ่วง หรือระดับสามัญวิศวกรขึ้นไปสำหรับรถที่มีเครื่องยนต์ แล้วแต่กรณี

(ฉ) กรณีรถตามข้อ ๖ ต้องมีหนังสือชี้แจงเหตุผลและความจำเป็น ซึ่งลงนามโดยเจ้าของรถ หรือผู้ได้รับใบอนุญาตประกอบการขนส่ง พร้อมด้วยข้อมูลรายละเอียด ดังนี้

(ก) เอกสารการประกอบกิจการที่แสดงถึงความจำเป็นในการใช้รถ เช่น สัญญารับจ้างทำงาน

(ข) ขนาดความกว้าง ความยาว ความสูงของรถ และน้ำหนักของสิ่งของที่บรรทุก

(ค) เอกสารแสดงกรรมสิทธิ์ในสิ่งของที่บรรทุก

(ง) มาตรการความปลอดภัยระหว่างการขนส่ง

ข้อ ๔ รถพ่วงหรือรถกึ่งพ่วงที่มีลักษณะและวัตถุประสงค์ในการใช้งานเพื่อบรรทุกรถยนต์ ให้มีขนาด ดังนี้

(๑) รถพ่วงให้มีความกว้างไม่เกิน ๒.๕๕ เมตร ความสูงไม่เกิน ๔.๐๐ เมตร และความยาวไม่เกิน ๑๓.๘๐ เมตร

(๒) รถกึ่งพ่วงให้มีความกว้างไม่เกิน ๒.๕๕ เมตร ความสูงไม่เกิน ๔.๐๐ เมตร และความยาวไม่เกิน ๑๖.๐๐ เมตร

ข้อ ๕ รถบรรทุกเฉพาะกิจ รถพ่วงหรือรถกึ่งพ่วงที่ติดตั้งอุปกรณ์เครื่องจักร เครื่องกล หรืออุปกรณ์ขนถ่ายด้านท้าย เช่น รถติดตั้งปั้นจั่น (รถเครน) รถติดตั้งอุปกรณ์กวาดตูดฝุ่น รถติดตั้งเครื่องสูบล้างคอนกรีต รถติดตั้งเครื่องผสมคอนกรีต รถติดตั้งกระเช้า รถติดตั้งอุปกรณ์ขุดเจาะ รถติดตั้งอุปกรณ์ถ่ายทอดสัญญาณโทรทัศน์ รถบรรทุกรถยนต์ที่ติดตั้งอุปกรณ์ขนถ่ายด้านท้าย (รถสไลด์) ให้มีขนาด ดังนี้

(๑) รถที่มีความกว้างไม่เกิน ๒.๓๐ เมตร ให้มีความสูงไม่เกิน ๓.๕๐ เมตร และความยาวไม่เกิน ๑๖.๐๐ เมตร

(๒) รถที่มีความกว้างเกิน ๒.๓๐ เมตร ให้มีความสูงไม่เกิน ๔.๕๐ เมตร และความยาวไม่เกิน ๑๖.๐๐ เมตร แต่ทั้งนี้จะต้องมีความกว้างไม่เกิน ๓.๐๐ เมตร

ข้อ ๖ รถบรรทุกเฉพาะกิจ รถพ่วงหรือรถกึ่งพ่วงที่มีลักษณะและวัตถุประสงค์ในการใช้งานเพื่อบรรทุกสิ่งของที่มีขนาดความกว้างของสิ่งของเกิน ๒.๕๕ เมตร หรือบรรทุกสิ่งของที่มีน้ำหนักมาก ซึ่งโดยสภาพของสิ่งของนั้นไม่อาจแยกจากกันได้นอกจากจะทำลาย ทำให้บอบสลาย หรือทำให้เปลี่ยนแปลงรูปทรงหรือสภาพไป เช่น รถบรรทุกรถชุดตัด รถบรรทุกรถแทรกเตอร์ รถบรรทุกหม้อแปลงไฟฟ้าขนาดใหญ่ ให้มีขนาดความกว้างไม่เกิน ๓.๐๐ เมตร ความสูงไม่เกิน ๔.๐๐ เมตร และความยาวไม่เกิน ๑๖.๐๐ เมตร ทั้งนี้ หากรถมีความยาวมากกว่า ๑๓.๖๐ เมตร ส่วนที่ใช้ในการบรรทุกของรถจะมีความยาวกว่าสิ่งของที่บรรทุกได้ไม่เกิน ๑.๐๐ เมตร

ข้อ ๗ การให้ความเห็นชอบรถตามประกาศนี้ รถนั้นต้องมีสภาพมั่นคงแข็งแรง มีสมรรถนะเหมาะสมต่อการใช้งาน และเป็นไปตามหลักเกณฑ์ ดังนี้

(๑) น้ำหนักรถและน้ำหนักรวมสูงสุดของรถเมื่อมีการบรรทุก (GVW) ต้องไม่เกินสมรรถนะของรถ

(๒) ตัวถังหรือส่วนประกอบของตัวถังจะยื่นเกินขอบทางด้านนอกของเพลาล้อท้ายหรือกลุ่มเพลาล้อท้ายได้ไม่เกินด้านละ ๑๕ เซนติเมตร

ข้อ ๘ นายทะเบียนอาจกำหนดเงื่อนไขในการใช้รถตามประกาศนี้ เพื่อควบคุมตรวจสอบการใช้รถ ดังนี้

(๑) กรณีรถมีน้ำหนักเกินกว่าที่ทางราชการกำหนด อาจกำหนดเงื่อนไขว่า “การนำรถไปใช้บนทางหลวงต้องได้รับอนุญาตจากผู้อำนวยการทางหลวงพิเศษ ผู้อำนวยการทางหลวงแผ่นดิน และผู้อำนวยการทางหลวงสัมปทาน”

(๒) กรณีรถมีขนาดเกินกว่าที่กำหนดในกฎกระทรวง อาจกำหนดเงื่อนไขว่า “การนำรถไปใช้บนทางสาธารณะต้องได้รับอนุญาตจากเจ้าพนักงานจราจรหรือเจ้าพนักงานอื่นที่ดูแลรับผิดชอบเส้นทางที่นำรถไปใช้”

(๓) กรณีรถตามข้อ ๖ อาจกำหนดเงื่อนไขว่า “การโอนกรรมสิทธิ์หรือสิทธิครอบครองต้องได้รับความเห็นชอบจากอธิบดีกรมการขนส่งทางบกก่อน”

(๔) เงื่อนไขอื่น ๆ เพื่อความปลอดภัยและความเหมาะสมในการใช้รถ

ข้อ ๙ ในกรณีรถที่มีขนาดแตกต่างไปจากที่กำหนดในประกาศนี้ การพิจารณาให้ความเห็นชอบต้องปรากฏว่ามีความจำเป็นต้องใช้รถนั้น และให้นำความในข้อ ๓ และข้อ ๘ ของประกาศนี้มาบังคับใช้โดยอนุโลม

ข้อ ๑๐ ประกาศนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

ประกาศ ณ วันที่ ๔ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๕๗

อัมษไธค์ รัตนดิลก ณ ภูเก็ต

อธิบดีกรมการขนส่งทางบก